

4. / 4. 1902 m / 28h 1/2
Natis 14.000. Štajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem posloju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štajerc.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 6. aprila 1902.

III. letnik.

Po veliki noči.

Ko je naš Zveličar vstal, ko so žene prišle h grobu Sina božjega, jima je angelj rekel: „On je vstal, in ga ni več tukaj!“ — Šle so polne veselja učencem to veselo novico oznaniti.

Ali učenci so dvomili. Še le ko je On z njimi jedel in govoril kakor je govoril preje, so verjeli, da je resnično od mrtvih vstal.

In kakor takrat, tako tudi sedaj! Sin božji zamogel je delati čudeže, da je taiste, kateri še le potem verujejo, ko vidijo nenavadne stvari, prepričal o božanstvenosti svoje osebe in resničnosti svojih naukov. Da, resnično delal je čudeže, kakoršnih noben človek ne zmore, kajti, čeznaravna moč je le Bogu lastna; Bogu, kateri je vsevedoč in vsemogoč. Bog, ki sam resnico pozna, katero človek še le potem najde, ko je že laž v svoji tisočerni podobi spoznal.

Varujte se lažnjivih prerokov! rekel je Zveličar, in ker je on vseveden, vedel je že naprej, da bodejo prišli taki preroki, ki bodejo ljudstvo slepili pod pret-

vezo (izgovorom) da oznanjujejo prave in čiste nauke.

Ja, res se nahajajo taki lažnjivi preroki, kateri danes pobožno vernemu kmetu govorijo: Kdor ne spada k tvojemu ljudstvu, je tvoj sovražnik! Kdor ne drži vsega tega za resnico, kar mi predpišemo, ta je brezverec, odpadnik, svobodomislec, ki zaničuje vero in preganja cerkev.

Taki lažnjivi preroki zmešajo vero in politiko tako zelo, da priprosti mož že ne more eno od drugega nič več razločiti in se boji, da bi svojo vero težko ranil, če bi v političnih stvareh drugače mislil kakor oni ukazujejo.

Kaj pa ima naša sveta vera z jako nesveto politiko opraviti? Ali ne pravi najvišja božja zapoved: „Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor sa mega sebe?“ In vendar! Vzemi dragi kmet v roke kakšen strankarski časnik, in kaj najdeš v njem? Besede sovraštva, ogovarjanja, psovanja in jeze proti vsakomur, kdor ne spada k njegovi stranki, četudi je on dober, ali pa še boljši kristjan kakor njegovi politični nasprotniki. Oni prekolnejo in ferdamajo svoje

Pobeljeni grobovi.

Zaloga iz življenja slovenskega naroda.
Kraj dejanja: Maribor ob Dravi.

Osebe:

1. „Naš Dom“, po domače „Fihpos“,
2. „Slov. Gospodar“, njegov prečastiti oče,
3. „Štajerc“, zagovornik kmeta in obrtnikov,
4. Urša, gospodinja „Fihposovega očeta“,
5. Pravica, c. kr. žandarm.

Dalje.

Fihpos: To pač ni prav, ker je zato cukar tako strašansko drag postal, kar najbolj občutijo ubogi ljudje.

Oče: Kaj pa je treba navadnim ljudem kavo piti? Kmetske ženske si naj kuhajo prežgano in zeljno župo, a obrtniki brez kmetij naj si narežejo kruha v krop in zabelijo z mlekom, potem pa ne bodejo potrebovali cukra. Mi si ga pa lahko kupimo, četudi velja kilogram cel petak.

Fihpos: Zakaj pa je sol tako draga? Pri tej vsem ljudem tako potrebni stvari ima država na leto blizu 30 milijonov dobička.

Oče: Sol je draga zato, ker poslanci, tudi naši,

vladni dovolijo, da jo sme drago prodajati. Saj je tako čisto prav. Kdor je ne more kupiti, naj neslano je.

Fihpos: To je resnično. Komu so še pomagali?

Oče: Naša stranka je tudi bila za to, da se da dunajski parobrodni družbi v desetih letih 70 milijonov kron podpore.

Fihpos: Ali ni tista družba v judovskih rokah?

Oče: Večinoma je židovska.

Fihpos: Zakaj pa jude podpiramo?

Oče: Bogati judi nam večkrat priskočijo na pomoč. Zato smo bili tudi zmiraj za to, da se je vsako leto dala lepa podpora tudi tržaškemu Lloyd, t. j. tisti ladjarski družbi, ki je z nekaterimi svojimi delavci tako ravnala, da se je pred kratkim nad 30.000 delavcev uprlo in potegnilo z njimi.

Fihpos: Saperlot, če je to res, tedaj sem se pa jaz 13. februarja vrezal, ko sem pisal, da liberalci brezobzirno odirajo kmete in delavce. Razun tega poznam še več najinih najboljših prijateljev tudi škofov — katerim bi „Štajerc“ lahko dokazal, da imajo na vesti tretji vnebovpijoči greh.

Oče: Gola resnica je, da pravi klerikalec ne pozna ničesar drugega kakor svoj trebuh in svoj žep. Zato

krščanske brate, dasi vendar je naš Odrešenik v pridigi rekel: „Kdor svojemu bratu reče norec, je kriv večnega ognja.“

Poslušajte jih pri volitvah, kako eden družega ogrdujejo, opsujejo, onečaščajo in se konečno še pretepajo! In so vendar eni kot drugi dobri kristjani in in sinovi istega ljudstva!

Ali je to kršanska ljubezen do bližnjega? Kaj ima vera opraviti s tem, ako kmet namesto župnika, voli kmeta? Kaj ima vera s političnimi in ljudsko gospodarskimi vprašanji opraviti?

Ako kmet nič več ne ve, kako bo svoje v kratkem zapadle davke, obresti in druge na svojem posestvu vpisane dolgove plačal, potem bi resnično bolje bilo, da bi ono farizejstvo, katero neprenehoma piše, da je naprednjaštvo krivo vse nesreče, konečno reklo, kako bi se kmetu zamoglo pomagati. Pa to ni namen one vrste ljudij, kajti Gospod sam je rekel: Gorje vam pismouki in farizeji! vi hinavci, ki ugrabljate vdovam hiše in govorite dolge govore, zato bode te toliko bolj pogubljeni. Toraj samo kmetski stan jim še diši, kmečki stan, katerega v svoje grde namene zlorablajo, to pa je čisto razumljivo, ker drugi stanovi so jim že zdavnaj hrbte obrnili ter gledajo z mirnim očesom v svojo boljšo prihodnost. Da, tudi kmečki stan ima pravico do svojega izboljšanja, tudi on se sme sam zastopati, brez da bi pri tem pozabil na Boga in pozabil na svoj rod; in nebeški Oče gledal bode z dopadanjem na njega.

Ja, ja! svetleje postaja tudi pri nas dan za dnevom, in pomlad nam bo prinesla novo upanje na boljšo prihodnost!

Ne zamore pa eden sam dovršiti, da bi bilo bolje, ampak k temu pomagati more vsakdo, in naj se ne pusti motiti in na se vplivati od onih, kateri imajo največ dobička, ko med sosedi povzročajo razpor.

so pa tudi vsi oderuhi — bodisi pri posojilu kakor pri delu — brez razločka vere in jezika na naši strani. Seveda ljudem moramo ravno nasprotno govoriti, drugače je po nas.

Fihpos: Po vaših besedah je potem liberalizem prava dobrota za ubogo ljudstvo.

Oče: Pa še kakšna! Liberalizem je rešil kmeta iz grajske in samostanske sužnosti, ter je tudi obrtniku dal potrebno prostost. A za nas klerikalce je naprednost huda šiba božja, ker je odzela nam in našim prijateljem kmeta, ker je dala obrtniku preveč prostosti in ker je dosegla postave, po katerih smo pred oblastmi vsi ljudje jednaki.

Fihpos: Kakšen razloček pa je med klerikalizmom in pa med sveto katoliško cerkvijo?

Oče: Ako že ravno želiš resnico izvedeti, povedal ti bodem en primer, da me boš ložje zastopil. Misli si namesto klerikalizma hudobca, namesto svete vere pa angelja in hitro bodeš spoznal razloček. — Ne zijaj tako čudno, saj peklenšček je ljubeznjiva, sladka stvarca, ki se človeku lepo prilizuje, da ga zapelja in ga obdrži na svoji strani. Kakor ni vragu nobeno sredstvo preslabo, da doseže svoj namen, tako tudi

Bog je samo eden in kdor na Njega veruje ter mu zaupa iz celega srca, ta zamore biti miren, in smel, da ga ne bo Bog zapustil, pa naj si bode potem tega ali onega političnega mišljenja! Njegovo kraljestvo in od tega sveta in za Njega ni nacionalnih, političnih ter najmanje pa še stanovskih razločkov! „Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega!“ rekel je Gospod farizejem, ko so ga mislili pripraviti v stisko, da bi se bil na gor ali dol zameril. Tedaj vsak vrl možak se naj ravna po Njegovih besedah.

Klerikalizmus in vera.

„Preveč sem veren, da bi bil klerikalen,“ tako se je izrazil pred kratkim mož, kateri je na visoki stopinji človeške družbe in omike, mož iz rodbine — cesarske. Tedaj veren, a vendar ne klerikalen. Kak razloček pa je med vero in klerikalizmom? Naša vera je od Kristusa. Kristus je bil čist popolen v vsakem oziru in — ljubezen je bila znak njegovega prelepega božjega življenja. Saj je znano, da še je celo ljubljenec njegov sveti Johanes, kot starček svojim učencem in prijateljem vedno in vedno povdarjal: „Otroci, ljubite se med seboj!“ Največja postava, naše svete vere je toraj ljubezen, da celo ljubezen do sovražnika. — „Dajte cesarju, kaj je cesarjevega“ — je rekel večni Odrešenik, pustite toraj postavo in se brigajte raji za vaše duše. „Moje kraljestvo ni od tega sveta“, je rekel zopet gospod. Toraj tam gori nad zvezdami je Njegovo kraljestvo, tam gori je naš pravi dom! Naša vera je toraj polna prelepih nauk, nauk ljubezni, nauk, kateri nas vlečejo od posvetnega življenja tje gor nad zvezde. Kristus je učil svoje apostole, svoje učence z vzgledom in besedo. Nikjer ne najdemo mesta v celem svetem pismu, v katerem bi stalo, da je pustil kaj zapisati, ali pa,

nam klerikalcem ne. Laž, obrekovanje, poneumnjevanje še ni nič, klerikalci so že celo vladarje pobijali, če ni šlo drugače po njihovi volji. — Opazuj tudi življenje najgorečnejših klerikalcev in videl bodeš da je skoraj vse njihovo dejanje nekrščansko. Čudim se le, da še ni „Štajerc“ nekaj takih klerikalcev prav pošteno „nabiksal“ in ljudem gole pokazal. — Zato pravijo vsi poštene in resnično pobožni ljudje, da je smrten greh, če kdo reče ali piše, da je klerikalizem tisto kakor sv. vera.

Fihpos: Če je naša pobožnost le samo hinavstvo, tedaj gotovo tudi naše prepričanje ni veliko vredno. Le pomislite, oče, na sledeča slučajja. Dokler so imeli duhovniki ljudske šole v svoji oblasti, se je skoraj povsod le nemško podučevalo, čeravno so bile šole večinoma eno in dvorazredne. Tedaj se ni nobeden klerikalec oglašil zoper nemški poduk. Ako pa zdaj zahteva ljudstvo, da se naj na štiri in petrazrednih šolah tudi nekaj nemškega podučuje, se mi zaletimo v njega, kakor lovski psi na zajca, ter ga preganjamo in sramotimo kakor bi bil najgrši grešnik. — Vodja vseh slovenskih klerikalcev, od žindre umazani doktor Šušteršič, je pisal, da je Celje za Slovence

da bi bil sam kaj pisal — izvzemši eno mesto, namreč, tedaj ko so hoteli kamnati prešestnico. „Kdo od vas je brez greha?“ je vprašal iste, kateri so njo hoteli kamnati, potem se je nagnil, pravi sveto pismo in je pisal na zemlji. Vse njegove nauke so toraj napisali njegovi učenci, njegovi apostoli. A to kaj so sami napisali, ni nam več ohranjeno tako, kakor so pisali apostoli, temveč samo v prepisih. Ni nam treba dvomiti, da ni vse tako, kakor so zares pisali apostoli, a vendar so naši evangelji samo v prepisu, ne v izviru. Kakor vam je znano vsem, razdelila se je cela zgodovina v tri dele. Prvemu pravimo stari vek, drugemu srednji, a sedanjemu novi vek. V starem veku je bila vsa veda in omika v rokah učenjakov, kateri so živeli med ljudstvom. V srednjem pa le v rokah — menihov, toraj v kloštrah. Veda, ali znanje da človeku nekako moč, tako, da je nekaj višjega, kakor njegovi sobrati. Žreci ali po našem duhovniki, starih Rimljanov so, čeprav so bili hajdi, uživali od drugih ljudi veliko čast. Saj je vendar bilo in bode za vselej nepreklicno, da se človek istega, kateri občuje tako rekoč z Bogom, že po svoji najnotrejši naravi nekako boji. Ravno tako čast so uživali tudi apostoli in učenci Kristusovi, da rečem še večjo, ker je bila njihova, to je naša vera potrjena s čudeži, katerih ni mogel nihče in tudi ne more potreti. Zanimivo vam bode morda znati, da so bili nasledniki Kristusovi, še na pr. sveti Peter sam — oženjeni. Živeli so med ljudstvom, kakor živijo drugi. Tudi učenci in prvi naši duhovniki so imeli svoje žene, in svojo rodbino. „Kdor se zamore, naj se zdrži,“ je rekel Kristus, namreč občevanja z ženskami. In to je privedlo najbrž (?) enega papeža, kateri je razglasil, kot nezmotljiv naslednik našega Odrešenika postavil, da naj bode katoliški duhoven brez žene,

„fremdes Gebiet“ to je kraj, kjer nimajo Slovenci ničesar iskati. Tega človeka častimo mi bolj kot Turki svojega preroka Mohameda, „Štajercu“ pa, kateri zagovarja krščansko misel, naj živijo Nemci in Slovenci v miru in ljubezni, pa pravimo, da je sovražnik našega jezika in naše narodnosti. Kako gre to skupaj?

Oče: Skupaj ta stvar sicer ne gre, a gre za našo korist. Dr. Žlindra je naš voditelj, zato sme tako delati, kakor delamo klerikalci sploh in mi ga moramo podpirati. Da ne dobi „Štajerc“ preveč privrženecv, kar bi nam zelo škodovalo, pa ga moramo z lažmi pobijati.

Fihpos: Za božjo voljo! Tedaj mi nismo boljši od onih judovskih farizejev, kateri so Jezusa spravili na križ!

Oče: Seveda ne. Zakaj jih je pa tako bičal in jih imenoval pobeljene grobove, ki so od zunaj lepi, znotraj pa smradljivi in strupeni. Misliš, da bi mi ne storili ž njim ravno tako, če bi se naenkrat prikazal sredi nas z dolgim bičem v roki?

Fihpos: Aha, zdaj še le vem, zakaj so sami sveti oče pred malo tedni pisali klerikalnemu burbonskemu nadškofu Servonetti ostro pismo, v kate-

čist in popolen, kakor je bil Kristus sam. A ta postava dala se je mnogo sto let po Kristusu.

Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

Iz Bizeljskega pišejo v številki 5 v „Našem Domu“ fantje in dekleta — izjavljajo pa v tisti številki tudi dekleta od Sv. Lovrenca na Bizeljskem posebej prav čudne misli. Berimo najpoprej, kaj se je (komandant Š. ali P. .) fantom in dekletom na Bizeljskem za prepisanje in odpošiljatev na „Dom“ predložilo. — „Tudi mi smo spoznali korist dobrega berila; nasprotno pa, kak strup so slabe knjige in časopisi za naša še nepokvarjena srca. Odkar je tudi k nam začela kobacati ptujška „krota“, smo spoznali, kake vrednosti je „Naš Dom“ — itd. Blagor vam fantje in dekleta, če ste v resnici spoznali, kako in koliko koristi dobro berilo in kako ostrupljajo slabe knjige in časopisi! Poglejmo pa o ti reči nekoliko globeje. Vaš vodja ali nadpisatelj onega spisa Vas je opozoril le na nevarnost slabih beril in časopisov — in to edino le zagadatelj, ker je on zagriznjen sovražnik pravičnega „Štajerca“. Zakaj pa vam tudi ni v spisu, ki ga vam je v prepis položil, ni ničesar o slabih tovaršijah in o slabih izgledih napisal!? Vem zakaj! ker s surovim maslom ali putrom na glavi, ne upa na solnce. Vidite tedaj, bolj, dosti bolj, kakor slaba berila in časopisi so grdi zgledi če prihajajo od oseb, katere v novejem času komandirajo fante in dekleta — da naročujejo „Dom“ in „Slov. Gospodarja“. Nadalje vam je Vaš vodja napisal: „Odkar je začela k nam kobacati ptujška „krota“ — spoznali smo vrednost „Našega Doma“. Oj, kako žalostno in ostudno se sliši ta psovka: „ptujška krota“ iz ust

rem zelo obsojajo klerikalne hinavce in lažljivo klerikalno časopisje. Šele zdaj zastopim, zakaj je slavni katoliški pisatelj G. Dawis izdal lansko jesen knjigo, v kateri svari verne katoličane pred potuhnjenim klerikalizmom in odločno obsoja, da bi se od brezvestnih klerikalcev mešala cerkev in vera v vsakdanje in politične zadeve. Zdaj mi je tudi jasno, zakaj se bojujejo najmenitnejši katoliški učenjaki in med njimi celo najslavnejši duhovniški profesorji z besedo in s peresom proti klerikalcem. In zdaj se ne čudim več, da so bili v zadnjem času kar trije uredniki glavnih klerikalnih listov, ki izhajajo na slovenski zemlji, obsojeni radi častikraje in šuntanja na visoke kazni. Zmiraj bolj se mi v glavi svita, zakaj je Kristus rekel: „Moje kraljestvo ni od tega sveta.“

Pri teh besedah se oče začne tresti od razburjenja kakor hudobnež, kadar že stoji pod vislicami, in se nad Fihposom zadere: Bodeš mi tiho! Kako se predrzneš svojemu očetu slabo vest zbudjati? Za večne čase mi molči o tem, drugači jo dobiš po zobeh! Glej, da ljudstvo tega ne izve!

(Konec prihodnjič.)

krščanskega katolika — še bolj pa iz posvečenih ust! — Pa je že tako, iz gnoja se navadno vzdigujejo smradljivi soparji — ter okužijo dober zrak. Pa ko bi se ta psovka bila v Vaših mislih porodila, bi bilo odpustljivo, ali vcepljena Vam je bila po onih, ki bi morali Kristusov nauk posnemati, ki pravi: „Ljubite sovražnike, storite njim dobro, ki vas preganjajo.“ Kaj bi ljubi fantje in dekleta bizeljska rekli, ko bi kedo o onem ali drugem voditelju „Doma“ ali „Slov. Gospodarja“ pisal: „V Ribnici, v Hočah, nekje na ptujskem polju se govori marsikaj o stvareh, ki so se pred ne dolgim časom godile. Gotovo bi mislili, kdo more to biti, ki se o njih še zdaj govori, ki njih več tam ni. — Glejte, kdor hoče fante in dekleta po novi modi, ki še dolgo ne trpi voditi, in opozarjati, kaj naj berejo, mora čisto dobro vest in neomadeževano preteklost v svojem srcu občutiti; kdor pa se predrzne mladost po takem potu hujskati in sovraštvu delati med drugače mislečo mladino, ki se naravnost vodjem na voljo ne uda, ker sama vé, kaj ima storiti. tisti more povsod z dobrimi izgledi — ne pa z ugašnjeno svetilnico naprej korakati in ne samo enkrat na dan — ampak večkrat zaklicati: „mea culpa — mea maxima culpa, to je: moj greh, moj preveliki greh“ — potem pa bo „Štajerca“, ki nobenemu Vaših komandantov še ni nič žalega storil lahko pri miru in časti pustil! (Če pa Vas fante in dekleta bizeljske ta vodja še nadalje bo napeljeval njegove spise prepisovati in bo čez „Štajerca“ take bedarije Vam v podpis predlagal, takrat bomo naše črne bukve odprli — in nam doposlane pisma očitno izjavili. (Ker Vi fantje in dekleta hočete, (kar pa ni res) skrbeti, da se bo iz Brežic iz neke hiše le malo „Štajerčevega“ gifta med Vami raztreslo, skrbite tudi (kar pa zopet Vi ne zamorete), da se bo gift drugih časnikov vničil ali zatrl, — da ne bo zopet kak ne-

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)

Dalje.

III.

Delo, katerega so morali podložniki opravljati za svojega gospodarja, so imenovali roboto ali tlako. Ta je bila dvojna, zmerjena in nezmerjena. Zmerjena tlaka je bila omejena na določeno delo, kakor vožnjo vina in lesa ali pa na določen čas, n. pr. 3 dni vsak teden. Te vrste robota je bila razmeroma lahka, in imeli so jo v starih časih večjidel samo slušni in prosti kmetje vsled pogodb, katere so sklenili z gospodi. Še le po prizadevanju cesarja Jožefa II. se je zmerjena tlaka določila za vse podložnike.

Nezmerjena robota je tlačila sužne kmete. Nezmerjena ji pravimo zato, ker ni bila določena z ozikom na čas in na opravilo, ampak gospod jo je lahko nalagal podložnikom po svoji volji in jih nagnal vsaki čas in k vsakemu delu, kakor se mu je zljubilo. V tistih srečnih časih toraj plemenitašem, samostanom in duhovnikom ni bilo treba plačevati nobenega

dolžen duhovni vodja, kakor Korošec in farmešter g. Šegula zavoljo mišince, koje sta brez „everbšajna“ v svojih časnikih prodajala, na več tednov ali celo na več mesecev v kajho z ostrim postom pred potrotniki obsojen. Glejte, dragi fantje in dekleta, to še se toliko zaničevani ptujski „kroti“ ni prigodilo. — Nadalje pišete ali ste bili primorani prepisovati: „Raje srkamo zdravo hrano iz „Našega Doma“ kakor omoten strup iz ptujske krote“. — V Vašem časopisu je razun nekaterih dobrih reči, pač prokleta malo zdrave hrane. Ali ste zares vsi fantje in dekleta že tako v Vaše vodje zaljubljeni ali zaslepljeni, da ne vidite in ne spoznate, da so psovke, ja same psovke kakor zadnja šte. 7 „Doma“ od toliko krajev na „Štajerca“ kaže, ni krščansko zdrava hrana, ampak fino pripravljena jed, koje nevarnost bodete še le po času v želodcu občutili — pa prepozno! Pomislite, jed ali hrana, katero Vaši komandanti z ostrupljenimi usti prežvečejo in Vam v usta polagajo, ne more biti zdrava hrana. To v telesnem pomenu. Kaj ne? — Zdaj pa še nekaj o drugem dopisu Vam sigurne bizeljske dekleta od Sv. Lovrenca. Zakaj se niste z fanti in dekleti v zgornem dopisu šte. 5 združile? Ali imate Ve drugega vodja, morebiti starejšega P. — ? O čuj zemlja in nebo, kaj špartanke bizeljske nadalje govore: „Ne udamo se!“ Prav imate. Varujte se pa, da Vas Vaš Efijaltes po skrivnem potu v pogubo ne pripelje: Čuj „Štajerc“ nadalje: „Me bizeljske dekleta se tebi obrekljivi in lažnjivi „Štajerc“ ne udamo.“ Oj, oj! Kako „Štajerc“ žaluje, joka, in plaka, ker ve, da kadar bodeta Korošec in Šegula k Vam na misijon prišla, se ne bodete obotavljale njunim najnovejšim resnicam iz časnih vic verjeti! Pazite pa, da Vas, meni dobro znani komandant po svoji dozdani navadi ne bo premotil, kakor je to že njegova navada bila. Zakaj tedaj prebavljate, kaj vam

delavca, vse so jim morali kmetje brezplačno storiti. Gospoda si je k večjem morala iz mest naročiti zlatarje, slikarje, pevce in godce. Oj ti dobri stari časi! Klerikalci jih ne hvalijo zastonj. A kmetu se je tedaj premnogokrat zelo slabo godilo. Zavoljo premnoge robote ni mogel včasih o pravem času vsejati, ali mu je seno na travniku segnilo, in se zrelo žito na njivi osipalo.

Meseca maja l. 1515. so sklenili v Konjicah na velikem shodu zbrani spodnještajerski kmetje na cesarja prošnjo, naj jim olajša tlako, češ, gospodje jim privoščijo komaj toliko časa, da se zamorejo najesti. Da je moralo biti na tej tožbi veliko resnice, priča nam najbolj postava Karola II. iz l. 1565., s katero se gospodom naroča, da ne smejo stiskati svojih podložnikov s premnogim delom.

Največ so kmeti trpeli, kadar so morali zidati na strmih hribih in visokih gorah velikanske gradove, samostane in cerkve.

Za hrano so si skrbeli tlakarji skoraj povsod sami, le po nekod so dobivali nekaj jesti ali piti. Kdor je bil pri delu len, tistega so kaznovali; velikokrat so lenuha privezali na klop in mu jih našteli

on prežveče, on v katerem zna biti več strupa, kakor v „Štajercu“! Ve cenjene dekleta pravite končno: „Iz tega spoznamo slovenske dekleta, da nas „Štajerc“ strašno zavida, ker ne tavamo v narodni temi, in ker še se nismo dale po njem preslepiti“. Jaz pa Vam kot dober svetovalec in neznani prijatelj zagotavljam, da Vas „Štajerc“ ne zavida; „Štajerc“ le zavida tistim dekletam, ki tavajo v temi nekrščanske ljubezni, ki tako rekoč same sebe s podpisi v „Domu“ povišujejo, druge pa, ki niso njihovih in voditeljevih misli, obrekujejo in sovražijo; kar pa ni po Kristusovih naukih, ki govoré: „Kdor se povišuje, bo ponižan.“ Je li to ni že zadosti žalostna prikazen, da si daste v krščanski zavednosti od komandantov, kojih dolžnost je, Vam pravo nebeško luč, ne pa mesec v vodi kazati! Spodnještajerski fantje in dekleta, ako radi svoje misli v časnikih izjavljate, pišite lepo po domače, saj vsak iz svoje okolice nekoliko izobražen človek vé, da se niste tako pravilne pisave in zločnosti stavkov v ljudski šoli naučiti mogli. Pišite pa kaj zanimivega o gospodarstvu, seosebno pa to, kaj ste se v šoli o napredovalnem pouku učili, na pr.; o živinoreji, o sadjereji, o vrtnarstvu, o rožah, o poskusu kakega novega orodja, o vremenu, o kaki nesreči, o kaki pošteni veselici in o mnogih drugih rečeh, ki bodo stare in mlade razveseljevale. Pustite pa to pogubno nekristjansko željo, prepisovati spise nesramnih psovk, kojih v „Domu“ le mergoli in Vaša nežna srca zmir bolj od zapovedi prave ljubezni odvraca. — Resnico in pravicoljub.

Iz Malevasi na Koroškem. Ljubi „Štajerc“, buditelj kmečkega ljudstva, sprejmi tudi iz našega kraja, kjer še životari nekaj tvojih nasprotnikov, par novic. Pred letom ustanovili smo na grozno jezo naših klerikalčkov požarno brambo z nemškim poveljem, čeravno je v naši občini že požarna bramba s horvaško komando. Da bi nas ti zopet spravili na svojo pot,

par porcijonov. Če je kateri podložnik od dela izostal, moral je plačati visoko kazen. V nekih krajih je znašala kazen za zamudo jednega dneva po 1 gl. po nekih pa še več. Tudi oni so bili kaznovani, ki so pošiljali preslabe delavce.

Roboto pa so smeli zahtevati tudi vladarji. Njim so morali kmetje voziti hrano in druge potrebščine za vojaštvo, ter pomagati pri zidanju in popravljanju trdnjav. Od leta 1669 do 1684 so popravljali grad v Gradcu. Na to delo je moral vsak gospod od vsakih 100 goldinarjev premoženja poslati poleti po enega delavca v glavno mesto. Razun tega so morali podložniki delati nove in popravljati stare ceste.

Iz navedenega lahko spoznate, da je bila tlaka za kmete huda nadloga. Večkrat je bilo delo, katero so morali gospodom zastonj opravljati, veliko več vredno, nego znašajo zdaj vsi davki skupaj.

„Komu se pa moramo zahvaliti, da je tlaka odpravljena?“ bode vprašal marsikateri bralec.

Da se je vpeljala izmerjena tlaka povesod, je dosegel Jožef II., ki je odpravil tudi kmetsko sužnost in katera zato še v hladnem grobu črtijo vsi klerikalci,

pisarili so po svojih časopisih na vse mogoče načine. Ko ni pomagalo, bili smo k novemu letu obdarovani z mariborskim „Fihposom“. Mislili so: ta jim bo pa že zopet zatisnil oči. Ali pripravili smo mu kraj, kamor sliši. Pa težko se ga znebi, več ko ga nazaj pošiljaš, bolj se ti vsiljuje. Prepričani smo, ko bi s „Štajercem“ skupaj priromala k nam, tedaj bi se ga najložje iznebili, ker „Štajerca“ je toliko, da bi že „Fihposu“ pri prvem poštarovem koraku kosti pokale.

— Velikonočnega vstajenja udeležila se je tudi naša požarna bramba na veliko jezo mnogih tukajšnjih kričačev, kar vemo iz mnogih govorov v cerkvi. Neka žena, svetohlinka iz naše vasi, zaletela se je s tako močjo skoz požarne vrste v Gospodovi hiši, da bi jih skoraj nekaj prevrnila. Kaj takega zamore le tak človek storiti, kteremu so možgani od klerikalizma že segnili. Tej mogočni gospej povemo, prvič: da smo tudi mi društvo, ki je od deželne vlade potrjeno, ktero ona najbolj obrekuje; drugič: če se enkrat na takem svetem kraju kaj takega naredi, jo zna od nas kak Hajd tam v hiši Gospodovi podučiti, kako se ima tam vésti; tretjič: naj jo naše bluzne in naši strgani otroci ne brigajo, ker prve smo kupili sami, otroke pa ona nam ne bo oblačila, ker še svojih rediti ne more.

Iz ljutomerske okolice. Naš okrajni načelnik gospod Kukovec je čisto pravi možak, je izvrsten Slovenec, zraven vsega tega pa celo narodnjak, ker znal si je v našem okraju pridobiti kmete, da mu verujejo, ako on pove, da bodo ljutomerski kmetje prvi za Bogom, če bodejo sovražili nemščino. Pa vendar, kakor drugod, se tudi v ljutomerskem okraju kmetom vedno slabeje godi, ki pa ne zapopadejo od kod to prihaja. Zato vrli „Štajerc“, ostani nam kmetom stanoviten in prijazen, trudi se še nadalje za nas in odprl boš tudi tistim oči, ki še ne razločijo prav dneva od noči. Znano je dobro, da je

posebno iz duhovskega in plemenitaškega stanu. Zmerjeni roboti pa so največ pripomogli v večnost napredni meščani, ki so se l. 1848 spuntali, zahte vajoč za sebe in za vse tlačene ljudi več pravice in prostosti. Po mestih je imenovanega leta teklo mnogo človeške krvi, katera je največ koristila poljedelcem.

— Kaj pa so storili klerikalci za tebe? Čisto nič, le sebi in svojim zvestim prijateljem grajščakom so skušali rešiti, kar se je dalo. Sovražili so Jožefa II. in mu nasprotovali, kolikor so mogli, ker je odpravil sužnost in prepovedal neizmerjeno roboto, in l. 1848 so z vsemi močmi branili svoje stare pravice ali bolje rečeno — krivice. Za kmeta so zmiraj imeli te le besede: „Ljubi kmet, božja volja je, da si podložen plemenitašem, samostanom in farovžem. Toraj storiš smrten greh, ako hočeš sam svoj postati. Tudi tlaka je božja naredba, zato le pridno hodi na delo. Potrpi lepo na tem svetu, saj te čaka v nebesih veliko plačilo.“ Tako so tolažili zatirane kmete nad 1000 let, a sami so uživali na zemlji pravo nebeško veselje.

(Dalje prihodnjic.)

veliko, veliko takih, ki so tebe („Štajerca“) negdaj grozno sovražili, a ko so te bolje spoznali, so pa postali tvoji najboljši prijatelji. Tudi oni naši kmetje v ljutomerskem okraju, ki sedaj še v temi tavajo, bodejo spoznali, da je prav potrebno, ako tudi kmet svoj časnik bere in svoj stan zagovarja kakor to delajo vsi drugi stanovi. Le pogledjte, kako daleč so spravili delavci; oni nimajo nikacega nacionalnega prepira in si držijo vsi en časnik, pa naj bo Slovenec, Nemeč ali Madjar. Menda nikjer na slovenski zemlji bi naš Kukovec imel za svojo propagando tako ugodna tla kakor jih ima pri nas, kjer kot okrajni načelnik že dosti let svoje, mu vdane pristaše tolaži in jim obeta, ako bodo za njega po kostanj v žrjavice hodili, nekaj, kar še sam ne veruje. Seveda on dobro ve, da kukavica svoja jajca le v druga gnezda zleže, da se potem mladiči zvalijo. Pa ljubljene kukovčani bodo vsaj še 4000 let čakati mogli na svojega odrešenika. Gospod Kukovec pa je drugačen ptič. On daje svoje sinove nemščine učiti v nemških šolah, dobro vedoč, da bi drugače pač ne bilo nič ž njih. Tudi tako neumen ni, kakor bi si kdo mislil, ker tudi on od Nemcev rad vzame; še celó svinje je plemenil več let in Nemcem prodajal, da je dobil denar. In pretečeno leto je imel li pri svinjah nesrečo? Ker tudi tedaj jih ni Slovincem prodajal! — Od tistega časa pa svojih svinj na svojem posestvu nič več toliko ne plemeni, ker se mu zadnji čas še veliko bolj posreči, da hodi po skrivnih shodih; še celo zaleze z nekim doktorjem v gornjeradgonski okraj in ljudje se ob takih prilikah zmislijo na sveto pismo, ki pravi, „da hudi duh lazi okoli, kjer bi si zamogel kako dušo pridobiti.“ Če pa kukavica v jeseni poje v skrivnih krajih, zategadelj ne pride pomlad, ampak zima. Na nekem shodu pri Sv. Jurju pa je kukavica celó pela, da pravda južne železnice gledé Gorne Radgone še ni zgotovljena in še bode mogel okraj plačati nekih 20.000 gold. — Gospod Kukovec pa menda ja ne misli, da bó kedaj ta najvišja sodnija prišla v Ljutomer, katera bi posebno čez gornoradgonski okraj še posebej sodila? Glejte toraj ljutomerskega narodnjaka, kako on skrbi za gornoradgonske kmete! Zraven si pa ta človek celó domišljava, da more njemu in njegovim kukovčanom cel gornjeradgonski okraj kar pokoren biti. To so pač otročje domišljije. Čas bi bil g. Kukovec, taka premišljevanja opustiti, ker imate že zelo sive lase in ste že blizu groba, katerega pa Vam še nikakor ne želimo, samo ne praskajte se tam, kjer Vas ne srbí.

Ujet tat. Blaž Dužič, kamnosek iz Siteža, vlomil je pri Sv. Bolfanku v mnoge kleti in vzel večje množine vina. Žandarmeriji pa se je posrečilo, mu ta „erverb“ odvzeti in ga je spravila na varno v ptujsko sodišče.

Žganje ga je umorilo. Prevžitkar Jakob Vojsk iz Sloma bil je pred 14 dnevi v Ptuj, si kupil žganja in 1 večjo steklenico odnesel domov. Pil je tudi med potjo precej krepko, tako, da je blizu svojega domovanja na nekem travniku obležal. Nek fant

ga je dvignil in spremil k domu. Vojsk pa ni šel v sobo, temveč se podal k sosedu Šešerku v nek listjak, kjer so ga drugo jutro našli mrtvega. Dognalo se je, da je Vojsk umrl vsled preveč zavžitega žganja.

Nekaj od volitve v Leskovcu. Na velikonočni ponedelek je volil naš novi vrli občinski odbor v Leskovcu novega župana ali rihtarja. Živijo naši vrli kmetje! Takega poštenjaka od pet do glavè, kakor je naš novi občinski predstojnik, gospod Vidovič, je pač bilo za Leskovec treba! Zdaj pa ti bodem vrli „Štajerc“ povedal, kaj se je vse s gospodom klerikalcem Stoklasom zgodilo, kateri je bil največji sovražnik tej volitvi! Veš kaj? Gospod Stoklas pride iz svojega brloga v Strmcu na Leskovec! Poprej pa je vendar svoj „šneidfeder“ shranil v gozdu gospoda Habjaniča v bukov štor! „Cviker“ pa si je le vzel s seboj. — Koj po volitvi smo bili namreč zapokali bivšega predstojnika Potočnika in pa njegovega „gerofa“ gospoda Vinkota Stoklasa v zrakoplav, mi Leskovčani rečemo „lüftbalon“, ter smo njiju hoteli poslati z konzuma tje doli na zahodno stran proti Sotli, odkoder je gospod Stoklas pred nekaterimi leti k nam priromal! A „lüftbalon“ s Stoklasom vred ni dalje šel, kakor do Berinjaka. Tam je obtičal na nekem kolu, in Stoklas in pa gospod Potočnik, prizibala sta se zopet nazaj v krčmo gospoda Blodnika; seveda se ga je bil Stoklas med tem v ljudski kleti tako rekoč po sili, prav pošteno nalezal. Pri gospodu Blodniku so bili zbrani skoraj vsi novi odborniki, novi gospod občinski predstojnik in pa tudi oba nova občinska svetovalca. „Zlati kolir si morate kupiti, vi novi gospod občinski predstojnik“, in še več takih je kvasil Stoklas a ne dolgo. — Glej ga no Stoklasa, kateri je nekje celo sredno šolo dovršil in je javna, od vlade nastavljena oseba, kaj se mu je zgodilo. Veš kaj „Štajerc“? Vrli naš gospod novi občinski predstojnik in pa nova svetovalca, so ga zanesli na lüft, to je iz krčme, češ, tako človeče naj si zunaj hladi svojo jezo, a ne v pošteni družbi novega — boljšega leskovskega odbora! Joj! Zató pa je gospod Stoklas ogasil svojo jezo nad 16let starim fantom, kateri je nedolžno celi prizor gledal, udrihajoč s palicoj po njegovem licu. Stoklas, bode treba prič?

Župnikova kupčija. Gospod župnik Kralj v Leskovcu je kupil gorico za 110 goldinarjev. Ker je bilo dežovje mu je šlo od njegovega strmega laza par klaftrov kot mel (plaz) v grabo. Zdaj pa si misli g. župnik: škoda je to, res velika škoda, to moramo zopet spraviti v žep! Zato pa je pisal pismo mejašu ali sosedu pri tej gorici, češ, ta je kriv tej nesreči. Ta sosed sevé ni bil ničesar kriv in se tudi ni za celo stvar več brigal na enkrat pa pride grozna komisija, namreč gospoda klerikalca Vindiš in bivši, hvala Bogu bivši občinski predstojnik Potočnik, potem g. župnik Kralj in pa kot „šriftkomandant“ leskovški — gosp. mežnar! Ti pregledajo celo stvar in šacajo škodo na sto goldinarjev! (Cela gorica je bila kupljena kakor sem že omenil za 110 gld.) Seveda, da so mejaša, ali soseda tudi pozvali, — pa samo, da naj podpiše. Sosed je celi dan „ragulil“ in si mislil, na take gos-

pode se že morem zanesti ter nevedoč podpisal. Vzel pa si je vendar drugo komisijo, katera je bila tuja, (Breg pri Ptuj) in ta je izrekla, da on ni ničesar kriv in da škoda gospoda župnika ne znese sto goldinarjev, temveč še niti sto krajcarjev! Joj! Ali bo treba prič gospodje? Ali še naj povem kako ste naložili sosedi, naj napravi sevé v prid gospoda župnika po svojem posestvu cesto? Kjesipravica.

Našim cenjenim naročnikom. Vse one naročnike, ki za letošnje leto svoje naročnine še niso plačali, opominjamo, da svojo naročnino v kratkem poravnajo, ker drugače bi se jim mogel list ustaviti. Ker nekateri nših cenjenih naročnikov morbiti mislijo, da se časnik plača še le koncem leta, izjavljamo, da se to ne more zgoditi, ker tudi mi moremo vsako izišlo številko sproti plačati. Tudi slovesno izjavljamo, da se naš list vzdržuje le z naročnino in naznanilami (inserati) in da ne dobimo od nikoder nikakoršne podpore, kakor si to naši nasprotniki radi domišljavajo. Kdor tedaj želi list redno prejemati, naj nam naročnino pošlje in se v to svrhu posluži poštnega čeka, ki smo mu ga v februarju poslali z listom. Mi dobimo za list samo 34 krajcarjev, ker 26 krajcarjev plačati moremo za poštno marke; zategadelj more vsakdo uvideti, da nimamo prav nikakega dobička. Kdor je toraj list naročil in prejemlje, ga je dolžen tudi plačati. „Štajerc“ nima takšne kase, kakor si morda kdo misli, kase in globoke žepe imajo le bolj tisti, kakor mariborski „Oče“ in „Sin“, ker oni izdajajo svoj časnik v lastno korist, to je, le za svoj lastni žep, da na tak način obderžijo kmete tudi še nadalje v svojih verigah, da bi jim pohlevno nosili svoje goldinarje.

Papež blagoslovil naprednjake. Na čestitko ljubljanskega mesta povodom papeževega jubileja je došel od kardinala Rampole naslednji telegram: Gospodu županu ljubljanskemu. Tebe, starašinstvo in ljudstvo ljubljansko svetioče zahvaljuje za udano čestitko in iz srca blagoslavlja. M. kardinal Rampolla. — Papež je toraj blagoslovil in še iz srca blagoslovil, naprednega župana, napredne obč. svetnike in vse ljubljansko ljudstvo, ki je v ogromni svoji večini naprednega mišljenja. Za nas naprednjake je papežev blagoslov pravo tolažilo, v očigled krivicam, ki se nam gode od duhovniške strani. Naš kranjski škof nas v vsakem pastirsnem listu posebej preklinja — papež pa nas blagoslavlja; z vseh prižnic in spovednic se hujska proti nam — papež pa nas blagoslavlja; v vseh mogočih varijacijah se oznanja, da smo brezverci, da smo odpadniki od cerkve in sovražniki Kristusovi — papež pa nas iz srca blagoslavlja. In ker je papež nezmotljiv, škof in njegovi duhovniki pa so zmotljivi, je čisto gotovo, da smo ljubljanski naprednjaki papežev blagoslov tudi zaslužili, da smo papeževega blagoslova tudi vredni. V očigled omenjenim krivicam je to krasno zadoščenje.

Ubogi Šegula. Strašno grdo se morata gledati g. Šegula in Fihpos. — Zadnji Fihpos piše o zadnjih mariborskih porotnih obravnava med drugim sledeče:

„Mi nočemo priobčiti o našem listu teh obravnava, ker bi potem morali govoriti o samih hudodelstvih in prestopkih proti postavam. Naš list pa je pisan za poštene ljudi, ki se ne zanimajo za lopovščine drugih.“ — Toraj tako; mi pa smo o teh obravnava pisali in kakor znano, bil je med temi „lopovi“ tudi bivši požrtvovalni klerikalni urednik „Südsteirische Presse.“ Gospod F. S. Šegula, torej le čvrsto navijte „Fihposu“ njegova dolga ušesa, čeprav ste mu stric. Med tem pa Vas omilujemo in voščimo prav dobor tek.

Pa že spet eden, ki je kradel čast. Dne 3. aprila se je moral župnik z Gore, znani Sattler, zagovarjati pred kazensko sodnijo. Obdolžen je bil, da je imenoval g. Repa proti nekaterim, ki so prišli k njemu k spovedi v spovednici tako glasno „Antikrista“, da so drugi, kateri so stali zunaj spovednice vse slišali. G. Repa je to zvedel in župnik bode moral kašo pihati, odmerilo se mu je za to postopanje deset dni poostrenega zapora in plačati mora stroške. Daljše poročilo pride.

O burski vojski. V zadnjem času po ujetju angleškega generala Methuena se na bojnem polju ni kaj posebnega zgodilo. Sliši se pa, da se Buri in Angleži pogajajo za mir. Nekateri burski voditelji so že šli osebno k angleškemu generalu Kitchenerju, da se osebno pogovorijo. Kakšne posledke bode mirovno pogajanje imelo, poročali bodemo pozneje.

Zasramovane kmetske gospodinje. Znani mariborski obrekovalec in kmetski zapeljivec „Naš Dom“ prinesel je v št. 6, 13. marca sledeči članek: Mnogokrat gospodar toži, da ne more nikakšnega delavca dobiti, tudi ako bi mu dobro plačal. Ko pa katerega kedaj dobi, bil je gotovo prvič in zadnjokrat. Kako to? Delavci sedijo pri mizi, katera je pokrita z umazano, nesnažno rjuho. Nato razmeče gospodinja zamazane žlice, na katerih se še mnogokaj drži. Potem pa prinese, lepo po ciganski modi oblečena, juho, v kateri se dva črna palca globoko notri namačeta, na mizo. Ali bodo imeli veselje zajeti? Dvomim! Vsak si bodé kaj mislil. Gospodinja si bode mislila: Da bi še le Bog dal, da ne bi nobeden v kuhinjo pogledal. . . . Draga slovenska dekleta, učite se torej v mladosti gojiti ta lepi zaklad, red in snago pri hiši, ktera vsakemu človeku bivanje pri tebi prijetno dela, da nehote še dalje pri vas ostane, kot bi rad. Ne bode ti žal in hvaležna mi bodeš. R. Nemeč. — Ste čule drage prijateljice tega nesramnega mariborskega lažnjivca. Kdor so dopisatelji tega hinavca, je znano. Ti gospodeki, kateri so se rodili večinoma v omazanih kmetskih bajtah so pozabili, kako so bile matere z delom čez glavo obložene. Pripustimo da tu in tam ni vse v redu, pa tako nemaršno že le vendar ni kakor „Naš Dom“ pravi. Vstajamo se v rani uri, trpimo v pozno noč, samo da preživimo lenuhe in postopače, katerih je žalibog čez mero na svetu Bogu v nečast, ljudem v nadlogo. Komaj doma po večem popravimo, moramo z delavci na delo, doma so na naši skrbi kuharija, otroci, svinje, dostikrat tudi še živina. Nimamo več-

krat še časa za jed. V pozni noči se najzadnje vležemo k počitku, vse trudne in upehane, da se v par urah zopet k novemu trpljenju prebudimo. Me kmetice nimamo kuharic, „kinder“ in „štumadnov“ kakor jih imajo tiste gospe, ktere mi preživimo. Če pride kaka pečena piška ali klobasica iz naše umazane kuhinje in naših od dela črnih palcev pod nos takim gospodekom, gotovo istim dobro diši. Drage prijateljice, sedaj vidite, kdo je vaš prijatelj. Proč od hiše osramovalec „Naš Dom“, zažgite ga ali pa vrzite na smetišče, pa ja ne na vrt, kajti tam bi se sočivje okužilo. Ta pošast le naj zahaja v elegantnih salonih pri gospeh s snežno belimi in dišečimi rokami. Seveda tam tega obrekovalca ne marajo, vsiljuje se le kakor cigan v kmetske hiše in v istih z zvijačo in lažmi skuša še nevednejšo ljudstvo prekaniti in zapeljevati. Ako ga tudi kmet ne mara, mora tukaj poginiti. Tiste gospodeke pa, ki Vam k hišam zahajajo in Vas zalezujejo, pa poženite s pečnimi vilami, kajti taki obiski imajo sploh žalostne nasledke in razprtije v rodbinah, saj kje je mlada gospodinja ali odrasla, vrla hčerka — — Drage slovenske gospodinje, nihče vas še ni tak javno osramotil kakor ta lažnjivi „Naš Dom“. Ktere gospodinje ste ga že brale, ste videle, kako se kmetom hlini in prilizuje kakor nesramna k . . . , vrlemu neskušnemu mladeniču, potem nas pa zasmehuje in zasramuje. Še enkrat, proč s hinavcem. Naročite si znanega „Štajerca“. To je edini list, kateri kmetsko ljudstvo podučuje, da bi se vendar rešilo peklenke sužnosti. „Štajerc“ ojstro in neustrašljivo postopa proti tistim kmetskim zapeljivcem in oskruniteljem svete vere, kateri nam obetajo pekel, ako „Štajerca“ beremo. Ti goljufi ljudstva že vejo zakaj. Kmetje odprite oči, po perju jih bodeite spoznali. Več prihodnjič. Slovenske kmetice.

Zunanje novice.

Terno! 60letni natakak Josip F. na Dunaju je bil nedavno precej dobre volje. Seboj je imel 300 K. Ko je šel mimo loterije, je stopil vanjo ter za šalo stavil številke, katere si je slučajno izmislil. Zastavil je 6 K. Potem je šel k drugi loteriji ter stavil iste številke ter zopet plačal 6 K. Nato je obiskal še dvoje loterij in stavil vselej še po 6 K. Končno je šel domov ter svojega mačka (Katzenjammer) prespal. Te dni pa je čital, da je zadel terno. Vse njegove številke so bile vlečene. Ali kam je položil riskontne listke, ni vedel. Kakor blazen je premetal vso svojo obleko, preril vse stanovanje, vpil, jokal, klel in razgrajal, da so leteli ljudje na kup, ter so mislili, da je natakak prav gotovo zblaznel. Že so hoteli poslati po rešilno družbo, da odpelje reveža v blaznico, ko je našel v nekem koledarčku 4 listke. Potem pa je obletal loterije in končno res dognal pravo: zadel je 48.000 K. V zahvalo, da ga niso poslali v blaznico, je obdaril svojo gospodinjo in hčer.

Draga šala. Delavec Klosik v Vitkovicah se je hotel z ženo malo pošaliti ter ji je pokazal dva zlata (po 20 K) in dejal: „Glej, to je vse, kar so mi dali,

dva nova dvahelarja.“ Žena se je jezila, ker ni poznala vrednosti zlatov in je v jezi, ko si je mož odšel po tobak, dala „dva krajcarja“ med tem prišedšemu beraču. Ko se je Klosik vrnil, je izvedel od žene, da je krajcarja dala beraču. Zdaj ji je mož sicer pojasnil vrednost „krajcarjev“ in takoj sta jo mahnila za beračem. Ko sta ga slednjič našla, je ta dejal, da si je za milodar kupil frakelj žganja pri židu. Vsi so odhiteli k židu, a ta je dejal, da berača ne pozna, in da od njega ni dobil nikakih zlatov. Revež Klosik je tako izgubil svojo 14dnevno plačo.

Štrajk advokatov. Odvetniška zbornica v Temešvaru je sklenila, zavrniti vsak uradni dopis ali ex offio zagovarjanje dokler ondotni sodni dvor ne ugodí neki zbornični pritožbi.

Krüger o svobodi Burov. Dopisnik Pariškega „Martina“ se je razgovarjal s predsednikom Krügerjem, ki mu je dejal: Moje nade se niso izpremenile, kakor tudi moje zaupanje v Boga ne. Stvarnik sveta nas dovede končno do zmage. Ponuden nam je mir z amnestijo, s pomiloščenjem in finančno odškodnino, a za ceno naše odvisnosti, kakor da je blago na prodaj. Toda za vse blago tega sveta ne moremo prodati svoje svobode. Mi doslej nismo bili uslišani, a zato nas pogum ne zapusti. Kadar pozove Bog vlade, pridejo vse, a angleška ne bo imela pristopa.

Aretirana opica (afna). V Parizu se je te dni sprehajala po ulicah velika opica ter si radovedno ogledovala izložbe. Hitro se je zbralo mnogo občinstva. Nekateri so hoteli opico zgrabiti, a ta je tekla na trg in začela ometavati ljudi z jabolki, pomerančami in limonami, katere je vzela iz jerbasov prodajalk. Prišla sta dva redarja, da bi opico aretirala, a opica je bila hujša. Zato sta prihitela na pomoč še dva redarja in vsi štirje so begunko aretirali ter odvedli v zapor.

Kako bi se izlahka polovili Buri? Časnik „Times“ so prinesli sledeči predlog: Ker se poslužujejo Buri pri svojih begih skozi drataste ograje med stražnicami volov, bi se to najlažje onemogočilo s tem, da bi se pred ograjo nasulo soli. Voli bi se pri soli ustavili in Angleži bi potem Bure polovili ali postrelili prav izlahka. — Ta predlog je gotovo lep in jako moder, toda izviren ni. Znano je namreč, da se lové tudi tiči najlažje s soljo, ki se jim mora potresti na — rep.

Častni meč Delareyu. V pariški burofilskih krogih se nabira za častni meč zmagovalcu Delareyu, ki bi imel na eni strani vdolbljeno junaško ime generalovo, na drugi pa dan njegove zmage — 8. sušča.

Cesarja naprosil za osla. Neki veteran v Trieru se preživlja s tem, da prevažá mleko na vozičku, pred katerega je vpregel dva psa. Njegov upnik pa mu je psa zarubil, vsled česar je prišel starček v največjo zadrego. Tedaj pa se spomni da je več let zvesto služil cesarju ter bi se spodobilo, da se ga v tej nalogi spomni sedaj tudi cesar. Piše mu obširno pismo, ter ga prosi za osla, ki bi mu vlekel voziček. Vršila so se potem dolga uradna poizvedovanja, a sedaj mu je pisalo županstvo, da je cesar uslišal njegovo prošnjo ter mu pošlje kmalu — osla.

Fotografiran pri tatvini. 21. p. m. popoldne je

neznan tat vdrl v stanovanje sadjarja Webra na Dunaju, ter mu odnesel 240 K ter zlatnine za 1000 K. Slučajno je dal v tistem času sosed, gostilničar Koller svojo gostilno in objekte fotografirati. Ko je fotograf ravno svoj aparat odprl in zaprl, se je pojavil neznan človek, ki je hitro izginil. Ali bil je že na fotografski plošči. Policija je dala naglo napraviti sliko in našla na fotografiji že večkrat kaznovanega tatu, Jož. Honso. Tat jo je hotel menda popihati mimo pred gostilno zbrano skupino, ki je gledala le v aparat, a s tem se je ujel sam. Policija ga je takoj našla in izročila sodišču.

Spreten tat. Francoski poslanik v Petersburgu marki Montebello in veliki knez Vladimir sta se nedavno pogovarjala o prekanjenih pariških tatovih. Knez je ponudil stavo, da se tudi v Petersburgu najde talent, ki bo poslanika pri največji paznosti okradel. Drugi dan je priredil knez veliko pojedino, h kateri je povabil poslanika; obenem pa je poslal k policiji po „najboljšega“ žepnega tatu, ki so ga baš imeli v zaporu. Preoblečejo ga v livrejo ter mu obljubi knez svobodo, ako okrade poslanika prav spretno. Poslanika pa še vpraša knez, kaj ima vrednostnega pri sebi in naj na svojo zlato uro posebno pazi. Že med obedom vpraša knez poslanika, koliko je ura, na kar ta poseže v žep ter izvleče — repo na verižici. Brž poseže v drugi žep, pa tudi tukaj ni zlate tobačnice. Vrhutega sta mu manjkala s prstov dva prstana. Knez pokliče navideznega služabnika, naj vrne poslaniku izmuznjene stvari. Toda kako se začudi, ko „umetnik“ pokaže dve zlati uri, več prstanov in drugih dragocenosti, ki jih je izmaknil knezu. Izpustili so ga na svobodo, a knez mu je priporočal, naj ga ne preživlja več le njegova „umetnost.“

Namesto v ječo je postal državni poslanec. Kmetovalec Masarenti je organizator italijanskih delavcev in delavk. Bil je že večkrat zaprt ter pretrpel mnogo hudega. Štrajk delavk v Molinelli je Massarenti vprizoril. Bil je obsojen v ječo 6 let, a je pobegnil v inozemstvo. Sedaj mu je svoj mandat odstopil glavni urednik „Avantija“, socialist Bissolati. Massarenti bo gotovo izvoljen, kot poslanec ne bo zaprt, a bo mogel svobodno agitirati in nadaljevati organizacijo.

Amerikanski dvoboj. Dva Amerikanca sta bila zaradi lepe Line Cavalieri strašno ljubosumna drug na drugega. Skleneta se dvobojevati in sicer s pištolama v temni sobi nekega hotela. Vsak bo kadil cigareto, kar naj nasprotniku kaže, kam mu je meriti. Dva močna strela sta pretresla hotel. Vse je hitelo skupaj misleč, da se je zgodilo nekaj strašnega. Ko pa stopi krčmar z lučjo v sobo dvobojevnikov, ležala sta oba udobno vsak na svoji postelji, na obeh omaricah pa sta ležali tleči cigareti.

Pet dni in pet noči v cerkvi. K neki vasi v Krušnih gorah so dozidali nedavno novo cerkev. V stari cerkvi pa še blagoslavljajo mrliče predno jih pokopljejo. Pred par dnevi je bila zopet neka pogrebna slavnost. Pri blagoslavljanju mrliča v stari cerkvi je zaspal bedasti delavec Ries. Ker se ni nihče zmenil zanj, je ostal v cerkvi, katero so zaklenili pet dni

in pet noči. Ko so tedaj slučajno zopet odprli cerkev so ga našli napol mrtvega vsed gladu in mraza.

Kaj „ljubezen“ stri. 35letni ameriški slikar George Cook je zbežal s 70letno milijonarko Noye iz New-Yorka v Broklyn ter se pustil tam tajno poročiti. Noye je pokopala že dva moža, vkljub temu trdi Cook napram njenim sorodnikom, da ju je združila — vroča ljubezen.

Gospodarske stvari.

Vzgajanje trt na drat. Ker je vzgajanje trt na drat ali žico v direktni zvezi s prihranitvijo in daljno ohranitvijo kolov, zato hočemo koj na tem mestu, opiraje se na zgorajšnji članek, v kratkem opisati tudi porabo dratu v vinogradih. Vzganjanje ali vezanje cepljenk na drat je posebno tam jako priporočljivo, koder je nabava potrebnih kolov z znatnimi stroški združena. Vendar se poraba dratu dobro izglaja tudi tudi v krajih, kjer je mnogo in cenega lesa kajti drat traja več desetletij in zadostuje, če se potem vzemo polovico šibkejši koli, katere se potem z lahkoto premenja. Pri nas se vzgajanje trt na drat le pri boljših posestnikih vidi, dočim so mali posestniki porabi dratu nasprotni, kakor so sploh vsaki novosti, čeravno ne vedo nikakega pravega vzroka. Po nekod n. pr. na južnem Tirolskem, napravljajo iz dratu celo latnike za katere jemljejo pri nas jako debele kole, lajšte itd. Katere vrednosti ima drat pred lesom? V prvi vrsti to, da je poraba drata mnogo cenejša, ker enkrat izdani znesek se razdeli na 40—70 let, toliko časa traja namreč železni oziroma pocinjeni drat; b) pri porabi dratu se jemljejo šibkejši, toraj tudi cenejši koli, ki se razun tega tudi manj lomijo; c) porabi se manj delavskih moči, ker poganjki pritrjeni na drat, se potem sami ob sebi naprej pritrjujejo, ker se ovijajo okoli dratu in kolov, ter jih veter ne more tako zlahka po tleh metati; in ker so poganjki lepo kvišku povezani, se ne vali grozdje po tleh, se toraj ne omaže in oguli ter konečno. v tako čedno povezanih vrstah tudi grozdje bolje in enakomernejše dozori, ker more solnce vsake vrste posebej obsevati in s tem je tudi združeno lažje in hitrejše obdelovanje trt; d) ker je malo lesa, je tudi malo skrivališč za razne mrčese, ki se kaj radi pred zimo v špranje tega poskrijejo, da tam prezimijo. Marsikateri vinogradnik iz vetrovnega kraja, bi utegnil porabi dratu ugovarjati, češ, burja nam mladike preveč ob drat guli, ki se potem rajši odlomijo. Tudi ta trditev je brez podlage. To lahko rečemo iz lastne skušnje. Nekaj časa res burja maje mladike sem in tja, a to traja le dokler se mladike same oprijemati ne pričnejo, od tedaj naprej jim pa veter nič ne škoduje. Sicer pa se to majanje tudi pri vezanju, ali pritrjevanju na les vrši, in sicer celo še več, kajti potem ko se les osuši, postane vez rahlejša in potem se pa majejo les in poganjki. Ako pa na drat previdno privezuješ, namreč navskriž kakor drevesa h kolu, da pride nekaj beke med drat in poganjek, izostane vsako guljenje. Kakšen drat je najboljši? — V te namene se

rabi železen in pocinjen drat. Prednost damo pocinjenemu, čeravno je dražji, a v primeri s trpežnostjo vendar-le mnogo cenejši od železnega. Pocinjen drat je tudi mnogo čednejši, ker ne zarjavi in se ga lahko še vedno dobro proda, ali v druge namene porabi, ako se ga slučajno v vinogradu več ne rabi. Za vinograde se rabi drat različne debelosti. Navadno se vzame št. 22, katerega gre 36 m na 1 kg; za latnike se pa rabi debelejši drat šte. 28, katerega gre 22 m na kg. Čim večja je številka, tem manj gre na kg. Da lahko vsak preračuni, koliko kg dratu te ali one številke potrebuje, podamo ob enem tudi kratko pogledno tabelo: **N a t e z a n n j e d r a t u ?** —

Številka dratu	10	11	12	13	14	16	18	20	22	25	28	31	34	38	42	51
Na 1 kg gre m	176	140	120	100	88	68	52	44	36	28	22	16	14	12	10	500

Da je vezanje na drat čedno izvršljivo, morajo biti trte lepo v vrstah posajene. Na koncih vsake vrste se postavi na pošev debel kol ali dva stebra tako, da je zgornji del na zunanjo stran nagnjen, ter da ostane še približno 1-20 m nad zemljo. Po sredi posameznih vrst se potem zabijejo vsakih 6 do 10 m. nekoliko bolj šibki, 1½ m dolgi koli. Najpred se pritrdi drat ob končna kola ali stebra in potem še z majhnimi sponkami ali klanfcami ob straneh sredi vrste stoječih kolov. Prvi drat se napne 30 do 50 cm nad zemljo, drugi pa 40 cm nad prvim. Da se kočna stebra ne vpogneta, se obesi nanju velik kamen ter se tega še v zemljo zakoplje; mesto kamna se lahko zabije v zemljo kos lesa, ter drat od vrh stebra na tega pritrdi. Vsaka trta dobi potem šibek, 3 m visoki kol, da se poganjka iz palca, ki sta namenjena za roditev v prihodnjem letu, nanj privežeta. Ti koli se z bekami k dratu privežejo. V krajih, kjer je močna burja, ali pa če dotičnik ne more starejših in rodnih poganjkov na drat privezovati, vzame namesto prvega dratu, primerne lajšte; vse druge po letu nastale poganjke pa na gornji drat priveže.

Kmečki grehi. „Kmečki grehi“. — Kako izvija-joč naslov! si bo mislil ta in oni cenjenih kmetovalcev, ki mu je vže zlezlo čelo v gube nad predrznostjo nepoklicanca, ki hoče menda soditi kmetijstvo zavoljo raznih njegovih pogreškov, potem je pa menda pozabil stari hvalevredni pregovor, da vsak pometaj pred svojim pragom. Le počasi: prosim preje za prijazni posluš. Ni dobro, ako konjič takoj napne ušesa in jo udere čez prvi drn in strn zavoljo prve trde besede, ki še morda ni bila tako hudo mišljena in zraven tega ima tudi vsak obtoženec pravico zahtevati, da se ga posluša, toraj tudi pisec kmetijskega članka za gospodarski list. Toda pisec tega ne zahteva, marveč le prosi za to v nadeji, da postaneta s časoma z bralcem še prav dobra prijatelja. Ker naš stan že po naravi ne ljubi dolgih nagovorov in ovin-kov, ampak najraje zareže v sredo pogače, zato začnemo tudi mi takoj z nagovorom o „nepotrebnem gromenju“ Pri tem pogovoru, ki zadeva ravnanje z družino in delavci, imamo z prvi vrsti pred očmi gospodarje hude krvi in vroče glave in pa skope gospodinje. Pomanjkanje delavstva zadnjih desetih letih je ozir ravnanja s posli in delavci marsikaj na bolje

obrnilo, tu in tam celo ustvarilo razmere, ki so za gospodarja naravnost hude. In vendar nahajamo še kmetije, kjer vlada neprestana vojska med gospodarjem in med posli in delavci, kjer dan za dnevom družina prostovoljno in neprostovoljno odhaja, kjer je vsled tega pomanjkanje vže domačena, kronična bolezen. Morda je temu kriva lega marsikakega posestva, ki ne daje veselja željnemu delavstvu prilike, zadostiti željam, mnogokrat pa tiči vzrok tudi drugje. In to je v prvi vrsti ravnanje z družino. — Še dandanes so gospodarji, ki ne vidijo v delavcu in poslu družega, nego nekaka podrejena bitja sedmega ali osmega reda, na koja si ni potreba — ker delajo le za gotov denar — prav čisto nič ozirati. V tem prepričanji lete zbadljive besede in strele od ranega jutra do poznega večera, kakor lastovica po dvorišču in polju in mesto prijaznih besedij čuješ le zoperno tulenje. Res mora biti gospodar kakega večjega posestva bolj strog in natančen, tudi nekoliko bolj po vojaško prikrojeni njegovi ukazi, to že, da bi pa moral to izražati z divjanjem in kletvijo, to je neprijazno ravnanje, ki se nikdar ne priporoča. Brez karanja, brez graje mnogokrat pač ne gre; če pa zmerjanja in rotenja le ni konca in kraja, potem se družina temu privadi in „utrdi“, kakor osel biča in si iz nobene stvari ničesar več ne stori, postane celo uporna in trdoglava, hudobna, se reži nad vednim razgrajanjem in s pravim veseljem in zadoščanjem dela ravno nasprotno od tega, kar gospodar hoče, Hud gospodar zato tudi nima nikdar, ako ne ume njegova žena z dobrim kosilom vsega poravnati, dobrih poslov. Ravnanje z delavci zahteva strogosti, toda ta mora biti spojena z milobo. Dajej svoje ukaze kratko pa točno, jasno in razumljivo brez vseh nepotrebnih besedij. skrbi pa tudi za pravi smisel, da ne bo treba pozneje popravljati. Med delavnim časom bodi gospodar in drži etiketo to je med gospodarjem in podložnikom naj ostane neka spoštljiva meja. Zunaj delavnega časa pa bodi prijazen, poizveduj po družinskih razmerah, kaži sočutje z veseljem in trpljenjem poslov, skrbi za bolne, kaži zanimanje za dobro izrejo njihovih otrok, skrbi za zdravo stanovanje in zdravniško pomoč. Tudi sicer malo občutljivi delavec tako obnašanje v kratkem hvaležno pripozna, se boji spremembe takih razmer in se obnaša po tvojih željah,

(Konec, sledi).

Loterijske številke.

Trst, dne 22. marca: 43, 84, 2, 6, 72.
 Gradec, dne 29. marca: 39, 75, 69, 66, 8.

Ženiti se želi

samec srednje starosti, solidnega obnašanja, posestnik in strojar z lepim premoženjem pri večji fari, z samico staro okoli 30 let, ki je pridna, solidnega obnašanja, se dobro razume na gospodinjstvo in ima premoženja 5 do 10 tisoč gold. Pismene in resne ponudbe pod jamstvom tajnosti blagovolijo se naj posiljati pod naslovom: „**Srečno življenje**“ na upravnništvo »Štajerca« v Ptuj. 484

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstne preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zdravnic, pripravila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takej pošiljajo na vse strani sveta a povratno pošto a poštnim povzajem, tudi cele same en komad z natančnim rablilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

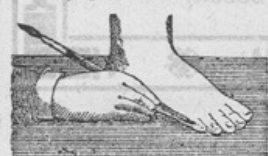
Dalje se priporoča; Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečno kapljico. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napejanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utežuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udev ovat (Glehtgeist) priporočljiv je kot boli utežujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in teškem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vodna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejsov itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo lete posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

318

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volh in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za praščje. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolišče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta praščji prašek in Kakao sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

Slajerska
ROGACKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

79

Razglas.

Na predlog Štefana Jurz-a se bode vršila vsled tusodnega odloka z dne 24. marca 1902 upr. št. $\frac{152}{1}$ prostovolna sodnijska dražba Štuberjeve nepremičnine v Wunderstätten, vložno število 46 kat. občine Eis, katera je štiri ure oddaljena od Spodnjega Dravograda in leži ob državni cesti v **soboto dne 3. majnika 1902.** predpoldan od 11 do 12 ure na licu mesta tega zemljišča v Wunderstätten. Ta nepremičnina, katera meri 21 hektarov, 67 arov in 99 štirijaških metrov ali 38 oralov (joh) — med temi 18 oralov gozda v najboljšem stanu, in toliko njiv, da se lahko poseja 28 štertink žita, se bode samo za ali pa za nad izključno ceno 4600 kron prodala. Vsaki licitant mora v roke sodnijske komisije, kot vadijum založiti deset odstotkov (procentov), toraj 460 kron. Ta vadijum se položi v gotovini, veljajo pa tudi avstrijske hranilnične (sparkasne) knjige in knjige predujemnih (voršus) in posojilnih denarnic (kas). Ravno tako se tudi lahko položijo kot vadijum pupilarni vrednostni papirji, kateri niso zavezani (vinkulirani), v svoji vrednosti, po dnevnem borznem kurzu, določenem na dan pred licitacijo. Nepremičnina je brez dolga.

C. kr. okrajna sodnja Velikovec (Völkermarkt), dne 24. marca 1902.

487

Brata Slawitsch

v Ptujju

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen 140 „ — „

Ringschifchen za

krajače . . 180 „ — „

Minerva A 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

Howe C za krojače in čevljarje . . . 180 „ — „

Cylinder Elastik za čevljarje . . . 180 „ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 482

Išče se učenec

v učenje za barvanje in slikanje. Starost 15—16 let. Več pove **H. Morelly**, slikar in barvar v Ptujju zraven krème „Judennael“. 488

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja naj ne odlaša dalje uvesti to zdravo in ukusno kavino pijačo.

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslata je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

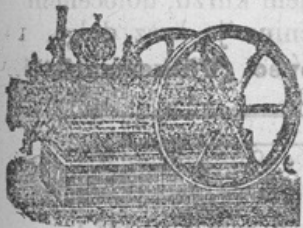
Glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil

(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špriptom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštnine prosto. ■ 340

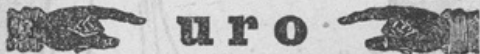

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/1
poštno predalo št. 29. 307

Rudeči papir

za barvanje velikonočnih jajec

prodaja

W. Blanke v Ptujju.

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Postfach Nr. 29. 328

Giht- in reumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz na telo okrepevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljeni eter se kot bolečine olajšajoče mazilo najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim porabnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono. S pošto proti poštnem povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

Posestvo na prodaj

je v lepem, rodovitnem kraju, na katerem se lahko redi šest glav živine. Kraj je pripraven za krčmo in trgovino. Hiša in hlev je še čisto nova. Sveta je 11 oralov, obstoječ večinoma iz travnikov. Cena vsemu temu posestvu je 7000 gl. Več pove

Ivan Lamprecht, trgovec

v Puščavi, pošta Faal pri Mariboru. 428

Iščeta se v učenje dva

čevljarska učenca iz dežele močna, 15 do 17 let stara. Ponudniki naj se oglasio pri Mihael Martschitsch, čevljarskem mojstru, Poštna ulca št. 6, v Ptujju. 477

**Pojjedelska, zelenjava in cvetlična semena od
Edmund Mauthner-ja v Budimpešti.**

Prodaje po izvirnih cenah glavnega kataloga samo

Adolf Sellinschegg

trgovina „pri zelenem vencu“ nasproti gledališča v **PTUJU.**

Vsakovrstna deteljna semena:

stajerska 3letna, lucerna 7letna, rudeče cveteča 1letna
predenice prosta, Esperset, hmeljska šotska, švedska vund
ali tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuh dolga, rudeča velika (Riesen), ekerndorfska rumena
in rudeča velika podolgasta, eberndorfska rumena okrogla
sladkorna pesa velika za krmljenje, podzemska koloraba
za krmljenje, veliki koren za klajo, nove velike buče z
jedrami brez lupink za olje dobivati, grašica, solnčne rože,
mak, konoplje, lan, orgščica, ženof in pesna semena,
sadna čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra in suha tla. Ravgras, Honig-
gras, Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Goldhafer, Rispengras,
Wiesenschwingel, Wiesenfuchs, nizka trava, Thimotheusgras.

Zelenjadna semena in za cvetljice.

Gumi za požlahtenje ameriškanih trt, najboljše vrste.
Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vinograde.
Galica, rimsko žveplo najfineje, kadilna smola za vino-
grade za varstvo slane, novi kuhani, in prekuhani štopelni
za požlahtenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo
(Schmierseife) in mrčesni prašek proti krvni uši, dalje umetna
gnojila, Tomaževa moka, koščena moka amonijak in kali,
superfosfati, kilisalpeter, vinograška gnojila. Prodaja juden-
dorfskega roman- in portland-cementa, kotran in karbolej.
Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek
h krmi za mlado, molzno in brejo živino. **Vasilinovo**
mazilo za usnje, rumemo Rusko patentovano mazilo
za usnje. **Štedilni kolomaz.**

Ceniki zastonj in franko.

Iz ajde.	Štev.	Cene avstr. velj. za 100 kg.	
		K	h
Ajdova moka, fina	A	28	—
Ajdova moka, sredna	B	22	—
Ajdovi otrobi		10	—
Ajdovi gris		25	—
Iz koruze.			
Koruzni gris, rumen		19	—
Koruzna moka Ia., rumena		17	—
Koruzna moka IIa., rumena		15	—
Koruzni zdrob, rumen		12	50
Iz rži.			
Ržena moka, izvleček	0	25	—
Ržena moka, fina	I	23	—
Ržena moka, sredno fina	II	21	—
Ržena moka, manj fina	III	19	—
Moka za klajo		10	—
Rženi otrobi		9	—
Iz pšenice.			
Gris, fin ali debelozrnast	—	30	—
Pšenična moka (Kaiser-Auszug)	0	30	—
» » (Mundmehl-Auszug)	1	29	—
» » (Extra-Semmelmehl)	2	28	—
» » (Semmelmehl)	3	27	—
» » (Extra-Brodmehl)	4	26	—
» » (Mittel-Broemeh)	5	25	—
» » za kruh	6	24	—
» » za črni kruh	7	20	—
Moka za klajo	8	10	—
Pšenični otrobi	—	9	50
Mešana moka za kruh		19	—
Prosenka kaša		21	—
Ječmenova kaša		23	—

Umetni in valjni mlinci

F. C. Schwab v Ptuj.

450

Dve lepi posestvi

na deželi pri Mariboru obstoječi iz stanovanja in go-
spodarskih poslopij, travnikov, njiv, sadnega vrta in
vinogradov, se prav po ceni prodaste. Pojasnila o tem
daje **Heinrich Mallner, Auberg**, pošta Maribor. 466

Dobre ure in po ceni

proti 3letni pismeni garanciji, prodaja in razpo-
šilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebernino in
optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopiju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.	Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.
Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.	Pristne sreberne veržice od gl. 1.20 višje.
Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.	Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.
Dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.	Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatnino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse
v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Sprejme se

knjigovezni učenec

s potrebno šolsko izobrazbo, večš nemškega in slo-
venskega jezika, v knjigoveznici

W. Blanke-ja v Ptuj.

Absolvirana učenka

knjigovodnega tečaja (Buchhaltungscours) večša nemškega in slov. jezika
in stenografije z izvrstnimi spričevali, želi službo v kaki štacuni ali pisarni.
Prijazne ponudbe naj se blagovolijo do 15. aprila pošiljati, pod naslovom:
„Stenografin 100“ upravništvu tega lista. 462

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva • • • •
Kneippova sladna kava

Lepa hiša s zalogo moških oblek

prav dobro idoča trgovina na najboljšem prostoru se zaradi družinskih razmer takoj po ceni proda ali tudi v najem da. Dalje sta prav po ceni na prodaj dva bicikla in sicer eden nov eden že rabljen. — Več pove lastnik

Matija Novak

krojaški mojster v Ljutomeru. 478

Trgovina s špecerijo, moko (melo) in barvami.

V. Schulfink

Ptuj

priporoča po najnižjih cenah najfinejšo ogersko moko, rozine, vamperle, sladkor, kavo, riž, žajfo, različne cikorije, olje i. t. d. vse najboljše vrste.

V najem želim vzeti hišo

za malo štacuno ali gostilno. Vzel bi tudi na račun. Po-
nudbe je pošiljati na upravništvo »Štajerca« v Ptuj. 485

Posestvo za 3300 gld. na prodaj.

posestvo obstoji iz 28 oralov sveta, 10 oralov gozda, sadni vrt meri 2
orala in je obsajen z samim lepim raznovrstnim drevjem, vse na ravnem,
blizu velike ceste tik šolskega poslopja ob cerkvenem potu in pripravno
za štacuno. Več pove **Blaž Oswald v Srednivi v Gorencih** Pošta
Ruden na Koroškem. 468

Majerska družina se išče

(Schweizer'eute)

ki ima štiri delavce za eden hlev s 30—35 glav živine. Letna
plača je: 600 kron, 40 kron za drva, $\frac{1}{4}$ orala njive, vrt, sta-
novanje in hlevi za prašiče, če si jih hoče rediti. Kje, pove
upravništvo »Štajerca« v Ptuj. 478

Zahvala in priporočba.

Podpisana Štefan in Marjeta Keržina v
Stopercah h. št. 66, okraj Ptuj, zavarovana
sta bila za slučaj požara pri

North British and
Mercantile v Gradcu.

Pred kratkim pogorelo je najino kmetско
poslopje ter se je škoda od zgornje zava-
rovalnice takoj cenila in izplačala, vsled česar
toplo priporočava to solidno društvo v zava-
rovanje.

Štefan in Marjeta Keržina v Stopercah. 486

Styria bicikelni 220 K.

(Strassenrad).

Styria bicikelni 240 K

bolj fini.

Styria bicikelni 280 K

najfinejši.

Styria bicikelni 300 K

(Strassenrad).

Styria bicikelni 320 K

(Luxusmodell).

Že rabljeni, a še prav dobro ohranjeni bicikelni od
80 do 120 kron. Vsakovrstni deli (Bestandteile) vedno
v zalogi. Cene na obroke (rate) po pogodbi.

Geniki brezplačno in poštnine prosto.

Fabriška zaloga:

Brata Slawitsch v Ptuj

florijanski trg. 483

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikate-
sami in mineralno vodo.

TRAUN & STIEGER v Celji.

463

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptujih.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.

Svinjski sejmi:

Vsako sredo. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan poproje.

Tedenski sejmi:

Vsako sredo in vsak petek, posebno za meso, slanino (špoh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptujih.

Župan:

J. Ornig.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4%, nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.893.560,42.
3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, menična posojila s 5½%, nimi in zastavna posojila proti 5%, nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5½%, nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptaju** v gledališkem poslopu. 182

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jaje? več in boljšega mleka? debele in čvrste prašiče? zdrave in lepo mlado živino? močno in trpežno vprežno živino? potem primešujte k krmi Barthelovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal. Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju
X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: **Adolf Sellinschegg** in **Jos. Kasimir** v Ptaju, **R. Prettner** v Radgoni in **Franz Frangeš** v Mariboru, **Franz Rupnik** v Konjicah in **Johan Pungarschegg** v Slov. Gradcu. 350

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpologo.

Centralni urad:
Dunaj, III/3 Rennweg 5. 364

Redka prilika. Čudovito po ceni.

400 komadov za 1 gl. 80 kr.

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prima žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsejajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Patenta“, katera izračuni samo najtežje eksemble, k temu eno navodilo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3% zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moderni moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gl. 80 kr. skoz razpošiljavnico **Ch. Jungwirth, Krakav, A.** Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar. 341

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; hruške po K 1.20 do 1.60. — Iz-boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja **Oskrbništvo Marenberg** (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobijo se tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-hati i. t. d. 30

!!!Novost!!!

Cekaco

št. 142 EF
in F siv

Registrirano

Registrirano

Najfinejše
pero za pisarne in korespondenco.

Izjemno trpežno in čvrsto.
Z najfinejo in fino konico (špico).
Dobiva se v vseh boljših trgovinah s papirjem in pisarskimi potrebščinami.

Karol Kuhn & drug na Dunaju
Vstanovljeno 1843.